

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 2 Zakona o Centralnoj banci («Službeni list Crne Gore» br. 40/10 i 46/10), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 30. novembra 2010. godine, utvrdio je

SMJERNICE ZA OSTVARIVANJE POLITIKE CENTRALNE BANKE CRNE GORE U 2011. GODINI

1. U cilju daljeg podsticanja i očuvanja monetarne i finansijske stabilnosti, a posebno podsticanja i očuvanja zdravog bankarskog sistema, Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: CBCG) će:
 - a. primjenjivati sve raspoložive mjere i instrumente radi očuvanja monetarne stabilnosti;
 - b. kontinuirano preispitivati politiku obavezne rezerve, kao instrumenta monetarne politike i, po potrebi, vršiti njene izmjene;
 - c. razvijati okvir za primjenu operacija na otvorenom tržištu i ostvarivanje funkcije zajmodavca u krajnjoj instanci i, po potrebi, drugih instrumenata monetarne politike;
 - d. razvijati instrumente za praćenje finansijske stabilnosti, kao i procjenu potencijalnih rizika u oblastima iz svoje nadležnosti i aktivno se pripremati za upravljanje u kriznim situacijama, posebno usvajanjem plana djelovanja CBCG u vanrednim okolnostima;
 - e. analizirati uticaj makroekonomskih kretanja u zemlji i iz okruženja na Crnu Goru, posebno na finansijsku stabilnost. U zavisnosti od ocjene stanja, CBCG preduzimaće odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti, kao i preporučivati preduzimanje odgovarajućih mjera čija primjena nije u njenoj CBCG;
 - f. intenzivno saradivati sa ostalim regulatorima finansijskog sistema, u domenu odgovornosti za stabilnost finansijskog sistema;
 - g. kontinuirano analizirati kretanje inflacije, prognozirati je i doprinostiti postizanju i održavanju stabilnosti cijena;
 - h. pratiti i analizirati stanje u svim segmentima finansijskog sistema, radi blagovremenog utvrđivanja svih potencijalnih uzroka nestabilnosti i sposobnosti sistema da apsorbuje iste;
 - i. pratiti platnobilansna kretanja i, po potrebi, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, preduzimati odgovarajuće mjere;

- j. radi očuvanja stabilnosti bankarskog sistema, kao ključnog elementa finansijskog sektora za očuvanje finansijske stabilnosti, CBCG će:
- jačati prudencioni nadzor i kapacitete supervizije, kontinuirano usklađivati regulatorni okvir sa regulativom EU i dalje implementirati međunarodne računovodstvene standarde i principe poslovanja u ovoj oblasti, promovisati jačanje korporativnog upravljanja i jačanje sposobnosti upravljanja rizicima u bankama;
 - periodično sprovoditi stresno testiranje radi provjere izloženosti banaka rizicima i utvrđivanja potrebe za dodatnim kapitalom i dodatnim likvidnim sredstvima;
 - promovisati koncept gledanja unaprijed („forward looking“) prilikom rezervisanja i voditi politiku kontraciklične kapitalne zaštite, čime će se povećati otpornost bankarskog sektora na eksterne šokove;
 - sprovoditi politiku opreznog licenciranja odnosno davanja odobrenja novim akcionarima za ulazak u postojeći bankarski sistem, prvenstveno polazeći od zaštite interesa deponenata i povjerilaca banke;
 - intenzivirati saradnju sa supervizorima zemalja matičnih banaka koje posluju u Crnoj Gori, naročito kroz planiranje zajedničkih kontrola i razmjenu podataka i informacija u skladu sa zaključenim memorandumima o saradnji i razmjenu informacija kroz »supervizorske koledže«, sa ciljem sinhronizacije supervizorskih aktivnosti na nacionalnom i globalnom nivou;
 - pratiti i implementirati unapređenja na planu međunarodnih multilateralnih dogovora i usvojenih konvencija;
- k. započeti aktivnosti vezane za realizaciju »rezervne lokacije« CBCG;
- l. nastaviti rad na unapređivanju procedura i proširivanju obuhvata kontrola vezanih za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, kao i obuku zaposlenih za ove poslove.
2. U cilju davanja podrške Vladi Crne Gore u ostvarivanju ekonomske politike, a u mjeri u kojoj to neće dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva i ustavnih odgovornosti, CBCG će:
- a. nastojati da svojim mjerama i instrumentima doprinosi ubrzanju privrednog rasta i razvoja, uz uslov da iste ne ugrožavaju ostvarenje finansijske stabilnosti;

- b. svojim mjerama, instrumentima, izmjenama regulatornog okvira, kao i kroz saradnju sa bankama u okviru udruženja banaka, podsticati kreditnu aktivnost banaka u mjeri koja neće značiti prekomjerno preuzimanje rizika i ugrožavanje stabilnosti bankarskog sistema;
 - c. pratiti i analizirati makroekonomska kretanja u Crnoj Gori, privredama u tranziciji i globalnoj ekonomiji i davati Vladi Crne Gore odgovarajuće preporuke;
 - d. izraditi novi makroekonomski model crnogorske privrede za prognoziranje makroekonomskih kretanja, kao i za analizu efikasnosti instrumenata monetarne politike;
 - e. redovno prikupljati, obrađivati i publikovati statističke podatke iz domena monetarne i platnobilansne statistike, kao i druge podatke za koje je proizvođač statistike CBCG, a koji predstavljaju značajne inpute za utvrđivanje ekonomske politike;
 - f. publikovati tematske radne studije koje će se baviti aktuelnim makroekonomskim i finansijskim problemima.
3. U cilju održavanja i unapređivanja sigurnog i efikasnog platnog prometa u zemlji, CBCG će:
- a. kontinuirano raditi na održavanju postignutog nivoa stabilnosti i efikasnosti funkcionisanja platnog sistema CBCG za izvršavanje međubankarskih transfera sredstava, kao osnovne infrastrukture platnog sistema u Crnoj Gori i njegovom daljem unapređivanju;
 - b. povećati raspoloživosti sistema platnog prometa kroz implementaciju novih sistema za skladištenje i arhiviranje podataka i zamjenu produkcionog sistema za podršku poslovima platnog prometa u zemlji;
 - c. nadgledati rad platnih sistema, kako bi se obezbijedilo efikasno i sigurno obavljanje platnih transakcija;
 - d. stvarati pretpostavke za unapređivanje regulatornog okvira platnog prometa u zemlji u pravcu usklađivanja sa regulativom Evropske unije, sa posebnim akcentom na implementaciju Regulative br. 1781/2006 Evropske unije, u dijelu propisa kojima se reguliše platni promet u zemlji;
 - e. pratiti međunarodne standarde, principe i najbolju praksu savremenih platnih sistema i platnog prometa uopšte i dalje ih implementirati;

- f. unapređivati izvršavanje poslova prinudne naplate sa računa izvršnog dužnika kod banaka, koje CBCG vrši u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje izvršni postupak;
 - g. učestvovati u realizaciji projekta formiranja registra novčanih kazni i prekršajne evidencije na nivou Crne Gore.
4. U cilju daljeg unapređivanja upravljanja međunarodnim rezervama, CBCG će:
- a. poštovanjem principa likvidnosti i sigurnosti, angažovati se na planu repozicioniranja postojećih finansijskih instrumentata u portfoliu i unapređivanju već usvojenih tehnika u upravljanju sredstvima i rizicima međunarodnih rezervi, a sa ciljem ostvarivanja što boljeg odnosa prinosa i rizika;
 - b. permanentno pratiti situaciju na međunarodnom finansijskom tržištu, i nakon normalizacije odnosa i uslova na tržištu, ponovo, ali postupno i oprezno, uspostavljati saradnju sa poslovnim bankama kod kojih će se plasirati dio raspoloživih sredstava;
 - c. sagledavati mogućnosti investiranja sredstava u nove finansijske instrumente, u cilju povećanja prinosa, ali polazeći prevažno od principa likvidnosti i sigurnosti;
 - d. kontinuirano sagledavati potrebe za gotovim novcem i planirati optimalne količine neophodne za uredno snabdijevanje klijenata CBCG i smanjenja troškova držanja gotovog novca;
 - e. inovirati podzakonsku regulativu i razraditi mehanizme za sprovođenje politike upravljanja međunarodnim rezervama;
 - f. konstantno unapređivati postojeće i uspostavljati nove korespondentske odnose sa stranim centralnim i poslovnim bankama i drugim međunarodnim finansijskim institucijama i organizacijama.
5. U cilju nastavka aktivnog učešća u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, posebno nakon dobijanja pozitivnog mišljenja Evropske komisije za sticanje statusa »kandidata« za članstvo u EU, kao i u cilju unapređivanja saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, centralnim bankama i drugim organizacijama, CBCG će:

- a. nastaviti aktivnosti na harmonizaciji zakonodavstva sa regulativom EU u oblasti bankarskog sektora, platnog prometa, monetarne politike i statistike i ostalih oblasti iz nadležnosti CBCG;
 - b. pripremiti materijale koji će sadržati plan harmonizacije zakonodavstva u čijoj pripremi učestvuje CBCG, kako bi se stvorio konzistentan skup mjera na tom polju, koje će doprinijeti bržem članstvu u EU, uz najniže troškove prilagođavanja;
 - c. učestvovati u radnim i pregovaračkim strukturama koje su formirane radi efikasnog vođenja pregovora o članstvu u EU;
 - d. nastaviti aktivnosti na uspostavljanju pretpostavki za buduće nesmetano funkcionisanje CBCG u okviru ESCB-a (Evropskog sistema centralnih banaka);
 - e. nastaviti saradnju sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) i članicama grupacije Svjetske banke, učešćem u radu ovih institucija, razmjenom informacija i korišćenjem tehničke pomoći;
 - f. unapređivati saradnju sa ostalim međunarodnim finansijskim i drugim organizacijama kroz učešće u radu tijela tih međunarodnih organizacija i učešće u radu međunarodnih konferencija i seminara;
 - g. razvijati saradnju sa drugim centralnim bankama i stranim institucijama nadležnim za kontrolu poslovanja banaka, kroz realizaciju postignutih sporazuma i memoranduma, posebno u oblasti supervizije banaka, kao i predlaganje novih oblika saradnje;
 - h. nastaviti da aktivno učestvuje putem svojih predstavnika na sastancima međunarodnih organizacija, forumima, seminarima i konferencijama posvećenim globalnoj finansijskoj stabilnosti i oblasti centralnog bankarstva;
 - i. nastaviti aktivnosti na regulisanju članstva CBCG u Banci za međunarodna poravnanja.
6. Radi daljeg profesionalnog usavršavanja i unapređivanja znanja zaposlenih, za potrebe radnih mjesta na kojima su angažovani, kao i adekvatnog motivisanja zaposlenih i afirmisanja ljudskih resursa, kao kritičnog faktora poslovnih uspjeha, CBCG će:
- a. nastojati da u svakom trenutku ima kvalifikovane, obučene i visoko motivisane zaposlene sa znanjima koja odgovaraju radnom mjestu na kome rade;

- b. razvijati mehanizme za bolje motivisanje zaposlenih, postizanje boljih rezultata i adekvatno nagrađivanje za postignute rezultate u radu;
 - c. pripremiti strategiju razvoja i planiranja kadrova, kao i raditi na uvođenju novih standarda zanimanja;
 - d. posvetiti posebnu pažnju usavršavanju zaposlenih sa manjim brojem godina radnog staža, kao i usavršavanju za sticanje specijalističkih znanja u domenu finansijske stabilnosti;
 - e. stimulirati zaposlene na stalno usavršavanje postojećih znanja, naročito praćenja savremenih trendova u oblasti monetarne politike i finansijske stabilnosti, kao i na napredovanje u karijeri.
7. U skladu sa najvišim standardima transparentnosti, CBCG će posvetiti posebnu pažnju uspostavljanju i održavanju komunikacije unutar sistema, kao i informisanju javnosti o svim aspektima poslovanja i ostvarivanja svojih ustavnih i zakonskih odgovornosti. U tom cilju, CBCG će:
- a. blagovremeno, kontinuirano i pouzdano informisati domaću i stranu javnost o poslovanju, na način koji je razumljiv najširoj javnosti;
 - b. prilikom informisanja posebnu pažnju pokloniti aktivnostima, ciljevima i rezultatima svoga rada kroz saopštenja, putem veb prezentacije, izdavanjem publikacija, nastupima u medijima i na druge načine;
 - c. promovirati finansijsku stabilnost i podizanje nivoa ekonomskog znanja u društvu, kako bi se doprinijelo boljem razumijevanju centralnog bankarstva, finansijskog sistema i finansijske stabilnosti uopšte;
 - d. posebnu pažnju pokloniti informisanju zaposlenih.
8. CBCG će se ponašati kao društveno odgovorna institucija i prema zaposlenima i prema sredstvima kojima raspolaže i biće aktivan učesnik razvoja savremenog društva. U tom cilju, Banka će:
- a. poslovanje bazirati na univerzalnim principima zaštite ljudskih i radnih prava, očuvanja životne sredine i razvoja civilnog društva;
 - b. u skladu sa finansijskim mogućnostima, izdvajati dio svog prihoda radi uključivanja u humanitarne akcije i podršku razvoju kulturnih, istorijskih i drugih vrijednosti društva;

- c. nastojati da afirmiše deset principa globalnog dogovora Ujedinjenih nacija u svom poslovanju;
- d. doprinositi jačanju civilnog društva kroz javno učešće u brojnim društvenim i socijalnim aktivnostima;
- e. preduzeti aktivnosti radi osnivanja numizmatičkog kabineta (Muzeja novca) CBCG, sa koncepcijski i tematski određenim materijalom sa područja Crne Gore, kao vrijednostima kulturno-istorijskog karaktera;
- f. doprinositi razvoju obrazovnog sistema kroz učešće svojih predstavnika kao gostujućih predavača u obrazovnim institucijama, nagrađivanjem najboljih diplomiranih studenata, magistranata i doktoranata i na druge načine od zajedničkog interesa CBCG i obrazovnih institucija.

9. Ove smjernice objavljuju se na internet stranici CBCG.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O. br. 0101-4041/4-7-2010
Podgorica, 30. novembra 2011. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
GUVERNER**

mr Radoje Žugić, s.r.